

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/97/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816201575
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5816201575.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, v spore žalobcu: D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, proti žalovaným: 1/ DAKNA Námestovo, družstvo, so sídlom Námestovo, Kliňanská cesta 970, IČO: 36 005 762, zastúpený: JUDr. Peter Vevurka, advokát, T., I. XXX/XX, 2/ I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 10C/63/2016-235 zo dňa 18. februára 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovaní 1/, 2/ m a j ú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu a priznal žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania v pomere 100 %.

2. Súd prvej inštancie dôvodil, že v danom prípade sa oboznámil najmä s kúpnu zmluvou medzi predávajúcou I. H. a kupujúcim DAKNA Námestovo družstvo a zistil, že posledný podpis, ktorým bola opatrená kúpna zmluva zo dňa 07.02.2013 je s dátumom 12.02.2013. Podľa súdu prvej inštancie premlčacia lehota začala plynúť dňom nasledujúcim po poslednom podpise na kúpnej zmluve, teda dňom 13.02.2013. To, že vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k žalovaným nehnuteľnostiam bol povolený rozhodnutím Správy katastra Námestovo (V 390/13) dňa 05.04.2013 nemá vplyv na posudzovanie plynutia premlčacej doby v tomto prípade, nakoľko vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností je len administratívne zavŕšenie procesu prevodu vlastníckeho práva, ktorého základ spočíva práve v uzatvorení právneho úkonu. V danom prípade sa súd prvej inštancie domáhal relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 13.02.2016, kedy uplynula trojročná premlčacia lehota. Vzhľadom na to, že žalobca podal žalobu na súd prvej inštancie až dňa 06.04.2016, podal ju po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej doby a s poukazom na oneskorene podanú žalobu, preto súd nevidel význam skúmania pravosti podpisu žalovanej 2/ na kúpnej zmluve a s tým súvisiaci aj návrh právneho zástupcu na pribratie znalca z odboru písomoznalectvo na skúmanie pravosti podpisu žalovanej 2/. K otázke absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy súd prvej inštancie zotrval na svojej predchádzajúcej argumentácii, že žalobca nebol účastníkom kúpnej zmluvy, ktorou sa prevádzali vlastnícke práva na žalovaného 1/. Rovnako v čase uzatvárania kúpnej zmluvy nebol spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností, keďže kúpna zmluva medzi žalovaným 1/ a 2/ bola uzavretá 07.02.2013 a žalovaný nadobudol spoluvlastnícky podiel na základe darovacej zmluvy, ktorej vklad bol povolený rozhodnutím V 1956/13 zo dňa 14.10.2013. Za určitých okolností sa mohla určovacou žalobou domáhať vyslovenia neplatnosti zmluvy aj osoba odlišná od zmluvných strán, avšak takáto tretia osoba by musela osvedčiť naliehavý právny záujem, ktorý by spočíval v tom, že jej hmotnoprávne postavenie by mohlo byť súdom

judikovanou neplatnosťou predmetnej zmluvy priaznivo ovplyvnené. Podľa súdu prvej inštancie v danom prípade by sa však právne postavenie žalobcu aj v prípade vyslovenia absolútnej neplatnosti nezmenilo, nakoľko by zotrval naďalej v právnom postavení spoluvlastníka. S poukazom na uvedené skutočnosti a v nadväznosti na vykonané dokazovanie súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. Vzhľadom na úspech žalovaného 1/, mu súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % a keďže žalovaná 2/ sa k náhrade trov konania nevyjadрила, súd prvej inštancie jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

3. V zákonnej lehote podal odvolanie voči citovanému rozsudku žalobca. S poukazom na to, že výrok č. I. napadnutého rozsudku je neurčitý, pretože v ňom nie je uvedené akú jeho konkrétnu žalobu súd prvej inštancie zamietol. Vzhľadom na nesprávnosť výroku č. I. napadnutého rozsudku je podľa odvolateľa nesprávny aj výrok č. II. napadnutého rozsudku o trovách konania. Zároveň odvolateľ uviedol, že výrok č. II. napadnutého rozsudku je neurčitý, pretože v ňom nie je uvedené voči ktorej konkrétnej strane konania súd priznal žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Do pozornosti odvolacieho súdu dal skutočnosť, že sudkyňa Mgr. Vanda Mikulášová v súdnych konaniach opakovane nesprávne protokoluje vyjadrenia strán konania a ich advokátov. Poukázal na to, že podľa § 223 ods. 3 CSP, rozsudok sa vyhotoví a odošle do 30 dní odo dňa jeho vyhlásenia, ak predseda súdu zo závažných dôvodov nerozhodne inak. Súd nedodrжал zákonnú 30-dňovú lehotu na vyhotovenie a odoslanie napadnutého rozsudku. Napadnutý rozsudok súdu bol vyhlásený dňa 18.02.2020 a odvolateľovi bol doručený až dňa 11.05.2020, pričom v programe ESS (elektronický systém súdnictva) nebola dňa 26.05.2020 „vložená“ žiadosť sudkyne Mgr. Vandy Mikulášovej o predĺženie zákonnej 30-dňovej lehoty na vyhotovenie a odoslanie napadnutého rozsudku a ani žiadne rozhodnutie (resp. oznámenie) JUDr. Gabriely Kyseľovej, predsedníčky Okresného súdu Námestovo o predĺžení lehoty na vyhotovenie a odoslanie napadnutého rozsudku. V programe ESS je podľa odvolateľa možné spoľahlivo zistiť kto, kedy /konkrétny deň/ a aký konkrétny listinný doklad „vložil“ do programu ESS, takže nie je možné spätne dokladať listinné doklady. Takýmto postupom súdu bolo v uvedenom konaní porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie, čo je odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Podľa žalobcu súd vo veci rozhodol predčasne bez dostatočného zistenia skutkového stavu veci, pretože nevykonal ním navrhnuté dôkazy, ktoré boli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, čo je odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP. Uviedol tiež, že do dnešného dňa súd nevykonal dôkazy, a to výsluch žalobcu, výsluch Ing. Milana Mišánika, štatutárneho zástupcu žalovaného 1/ a výsluch žalovanej 2/ ako strán konania podľa § 195 CSP. Podľa žalobcu sa preukáže vykonaním, že žalovaná 2/ vlastnoručne nepodpísala kúpnu zmluvu zo dňa 07.02.2013, ktorej neplatnosti sa dovoľáva v uvedenom konaní. Túto kúpnu zmluvu za žalovanú 2/ podpísala iná osoba. Z uvedeného dôvodu je táto kúpna zmluva absolútne neplatná zmluva. Podľa žalobcu súd bol povinný ex offa sa zaoberať ním uvádzanými dôvodmi absolútnej neplatnosti uvedenej kúpnej zmluvy. Súd napriek uvedenému bezdôvodne nevykonal žiadne ním navrhnuté dokazovanie na preverenie ním uvádzaných skutočností týkajúcich sa absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy. Má za to, že súdu nič nebránilo vypočuť strany konania, svedkyňu U. H., svedkyňu matrikárku obce B. C. a oboznámiť sa so zdravotnou dokumentáciou žalovanej 2/. Vykonaním dokazovaním by sa preukázalo, že žalovaná 2/ vlastnoručne nepodpísala predmetnú kúpnu zmluvu a v čase jej podpisovania nebola plne spôsobilá na právne úkony, keďže bola slepá a nevie čítať a písať. Podľa odvolateľa žiadne ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu nebráni žalobcovi v priebehu civilného konania rozširovať dôvody neplatnosti zmluvy. Žalobca poukázal na to, že má naliehavý právny záujem podľa § 80 písm. c/ OSP a podľa § 137 písm. c/ CSP domáhať sa určenia relatívnej neplatnosti a aj absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy. Ďalej uviedol, že podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Bratislave sp. zn. 3Cdo/239/2012 zo dňa 13.8.2015, ak po právnom úkone porušujúcom predkupné právo podielového spoluvlastníka ten spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené, prevedie svoj spoluvlastnícky podiel na tretiu osobu, stáva sa nadobúdateľ prevedeného podielu ex lege nielen podielovým spoluvlastníkom spoločnej veci, ale zároveň aj osobou oprávnenou z predkupného práva viazaného na spoluvlastnícky podiel. V dôsledku toho prechádzajú na neho aj oprávnenia pôvodného spoluvlastníka vyplývajúce z nerešpektovania jeho predkupného práva. Pritom nie je právne významné, či prevodca v čase, keď bol ešte podielovým spoluvlastníkom svoje oprávnenia vyplývajúce z porušenia predkupného práva uplatnil alebo neuplatnil. Ide o všeobecne uznávaný judikát, ktorý súd bezdôvodne nerešpektoval, hoci naň v priebehu tohto konania opakovane poukázal. Spoluvlastník, ktorý je oprávnený z predkupného práva podľa § 140 Občianskeho zákonníka, má pri porušení jeho predkupného práva na výber z 3 možností: a/ domáhať sa určenia relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu podľa § 40a Občianskeho zákonníka, b/ domáhať sa voči nadobúdateľovi, aby mu nadobudnutý

spoluvlastnícky podiel ponúkol na kúpu za rovnakých podmienok, c/ uspokojiť sa s tým, že mu zostáva zachované predkupné právo, avšak už voči nadobúdateľovi spoluvlastníckeho podielu. Pri zmluvnom predkupnom práve podľa § 602 - 606 Občianskeho zákonníka ide o právo spojené iba s osobou oprávneného. Pri zákonom predkupnom práve podľa § 140 Občianskeho zákonníka ide o vecné právo, ktoré je späté so spoluvlastníckym podielom. Ak po právnom úkone porušujúcim predkupné právo podielového spoluvlastníka ten spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené, prevedie svoj spoluvlastnícky podiel na tretiu osobu, stáva sa nadobúdateľ preveďeného podielu ex lege nielen podielovým spoluvlastníkom spoločnej veci, ale zároveň aj osobou oprávnenou (a tiež povinnou) z predkupného práva viazaného na spoluvlastnícky podiel. V dôsledku prevodu spoluvlastníckeho podielu prechádzajú teda na jeho nadobúdateľa nielen oprávnenia pôvodného spoluvlastníka vyplývajúce u jeho vlastníctva, t. j. oprávnenie vec v rozsahu spoluvlastníckeho podielu držať, disponovať s ňou, užívať ju a požívať z nej úžitky, ale aj oprávnenia pôvodného spoluvlastníka vyplývajúce z nerešpektovania jeho predkupného práva. Pri tom nie je právne významné, či prevodca v čase, keď bol ešte podielovým spoluvlastníkom, svoje oprávnenia vyplývajúce z porušenia predkupného práva uplatnil alebo neuplatnil. V tomto konaní nie je sporné, že N. Y. (právny predchodca žalobcu) bol ako podielový spoluvlastník nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX k.ú. H. nositeľom predkupného práva. Išlo o predkupné právo vecnej povahy vyplývajúce z § 140 Občianskeho zákonníka. Nesporné je aj to, že žalovaná 2/ porušila predkupné právo N. Y., pretože mu nezaslala písomnú ponuku na odkúpenie spoluvlastníckeho podielu. Žalovanému 1/ je táto skutočnosťou dobre známa, pretože ide o družstvo ktoré podniká v oblasti poľnohospodárstva a hospodárenia na pôde. Ing. I. I. je zároveň predsedom Poľnohospodárskeho družstva v Hruštine, ktoré hospodári v katastri obcí R. a H. a ako obyvateľ obce R. dobre pozná žalovanú 2/. V dôsledku porušenia predkupného práva žalovanou 2/ vzniklo N. Y. právo domáhať sa určenia neplatnosti žalovanej kúpnej zmluvy. Žalobca sa stal právnym nástupcom N. Y. a vstúpil do jeho práv v rozsahu nadobudnutého spoluvlastníckeho podielu. Na neho prešlo aj oprávnenie domáhať sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy. Z uvedeného je zrejmé, že má aktívnu legitimáciu domáhať sa určenia neplatnosti tejto kúpnej zmluvy. Nie je právne významné či bol alebo nebol účastníkom tejto kúpnej zmluvy alebo či bol, či nebol spoluvlastníkom odpredávaných nehnuteľností v čase uzavretia tejto kúpnej zmluvy. Právny názor súdu uvedený v bode 24. odôvodnenia napadnutého rozsudku je nesprávny, pretože je v rozpore s platnou súdnou judikatúrou a je arbitrárny (svojvoľný). Podľa 40 ods. 3 prvá veta Občianskeho zákonníka, písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou. Podľa § 40 ods. 6 prvá veta Občianskeho zákonníka, na písomné právne úkony tých, ktorí nemôžu čítať a písať je potrebná úradná zápisnica. Žalovaná kúpna zmluva je absolútne neplatnou kúpnu zmluvou. Táto kúpna zmluva nie je vlastnoručne podpísaná žalovanou 2/, namiesto nej ju podpísala iná osoba. Žalovaná 2/ v roku 2013 nebola plne spôsobilá na právne úkony a navyše bola slepá, nevie čítať a písať. Tieto skutočnosti sú dôvodom absolútnej neplatnosti zmluvy. Kúpnu zmluvu mala preto uzavrieť vo forme notárskej zápisnice alebo ju mal zastupovať opatrovník. Podľa rozhodnutia publikovaného v Zborníku IV., str. 459 ods. 7, neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 Občianskeho zákonníka je neplatnosťou absolútnou bez ohľadu na to, či sa niekto dôvodu neplatnosti dovolal. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd prihliada z úradnej povinnosti, t. j. ex offa. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Českej republiky v Prahe sp. zn. 22Cdo/1206/2011 zo dňa 08.10.2001, na absolútnej neplatnosti zmluvy nič nemení skutočnosť, že zmluva je súčasne postihnutá ďalšou vadou, s ktorou zákon spája relatívnu neplatnosť zmluvy. Podľa nálezu Ústavného súdu Českej republiky v Prahe sp. zn. II. ÚS 91/1998 zo dňa 16.09.1998, absolútne neplatné právne úkony sa považujú za existujúce neplatné právne úkony, takže pre vady, s ktorými zákon takú neplatnosť spája nevznikajú z nich pre účastníkov a ani pre tretie osoby právne následky. Pre absolútnu neplatnosť je ďalej charakteristické že nastáva priamo zo zákona (ex lege), že na absolútnu neplatnosť súd, prípadne iný štátny orgán, prihliada z úradnej moci (ex offa) a že absolútna neplatnosť pôsobí od samého začiatku (ex tune). Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej v Bratislave sp.zn. 1 Cdo/96/1995, absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo plnené alebo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Ak zmluva o prevode nehnuteľností je absolútne neplatná má to následky aj pre ďalšie osoby, ktoré od nadobúdateľa nehnuteľnosť neskôr kúpili prípadne pre právnych nástupcov (dedičov). Absolútne neplatný právny úkon je totiž neplatný od samého začiatku. Ak je takto dotknutá zmluva o prevode nehnuteľností je neplatná od začiatku a hľadá sa na ňu, ako keby nebola vôbec uzavretá. Ďalej odvolateľ uviedol, že súd dbá o to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé, keďže ustanovenie § 220 ods. 2 CSP kladie na odôvodnenie rozsudku prísnejšie požiadavky ako ich kládlo ustanovenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom

rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého súdneho procesu, ktoré vyplývajú z článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a z článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý súdny proces a vylučujúcich svojvôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť všeobecného súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky v Košiciach sp. zn. I. ÚS 243/2007) a pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania. Z odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii v odôvodnení rozhodnutia dbať na celkovú presvedčivosť rozhodnutia, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú a aj laickú verejnosť prijateľné, racionálne, spravodlivé a presvedčivé. Podľa žalobcu právo na odôvodnenie rozhodnutia súdu je neoddeliteľnou súčasťou práva na tzv. spravodlivé súdne konanie a práva na súdnu ochranu. Ak súd riadne neodôvodní svoje rozhodnutie odníme tým účastníkovi právo konať pred súdom. Poukázal na to, že rozsudok je typický popisný rozsudok, keď si súd prvej inštancie z vykonaných dôkazov a listinných dokladov vybral iba to, čo mu vyhovovalo do vytvorenej konštrukcie a s nevyhovujúcimi tvrdeniami a dôkazmi sa vôbec nezaoberal a nevysporiadal sa s nimi. V bodoch 1. - 20. odôvodnenia rozsudku sú uvedené iba tie skutočnosti, ktoré v priebehu konania uvádzali strany konania. V bodoch 21. - 26. odôvodnenia uvedeného rozsudku sa nachádza odôvodnenie výroku č. I. napadnutého rozsudku, ktoré je zjavne nesprávne a arbitrárne. V bodoch 27. - 28. odôvodnenia uvedeného rozsudku je odôvodnenie výroku č. II. napadnutého rozsudku, ktoré je zjavne nesprávne a neurčité. Právne posúdenie veci súdom je nesprávne, keďže je v rozpore s platnou súdnou judikatúrou, čo je odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Tým, že súd riadne neodôvodnil napadnutý rozsudok odňal mu právo konať pred súdom a porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces, čo je podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP dôvodom na zrušenie uvedeného rozsudku odvolacím súdom. Žalobca sa v celom rozsahu pridrižava skutočnosťami uvedených v jeho doterajších písomných podaniach, pretože súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nevyporiadal s jeho argumentami. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie.

4. K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný 1/ tak, že rozsudok súdu prvej inštancie navrhol ako vecne správny potvrdiť a žalovanému 1/ priznať právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške. Podľa názoru žalovaného 1/ súd doplnil dokazovanie zadovážením si spisu V 390/13 z Okresného úradu Námestovo, katastrálneho odboru a po oboznámení sa originálom spisu, najmä Kúpnu zmluvou zistil, že táto je uzatvorená riadne, podpis predávajúcej (žalovanej 2/) je riadne osvedčený na matrike. Má za to, že je nenáležité namietat', kde účastník kúpnej zmluvy svoj podpis osvedčí na matrike. Podľa žalovaného 1/ úradný výkon osvedčenia podpisu je rovnaký na každom matričnom úrade a osvedčujúci pracovník je vždy povinný totožnosť osoby, ktorej podpis osvedčuje riadne preveriť podľa osobného dokladu. Poukázal ďalej na skutočnosť, že žalobca napadol kúpnu zmluvu medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/ z dôvodu relatívnej neplatnosti pre nedodržanie postupu predávajúcej, žalovanej 2/ voči nemu ako spoluvlastníkovi, t. j. ponuky predkupného práva. O tento právny dôvod žalobca svoju žalobu pôvodne oprel. Žalovaný 1/ považuje napadnutú kúpnu zmluvu za platný právny úkon, spĺňajúci všetky zákonom predpísané náležitosti, a táto je podpísaná predávajúcou. Tvrdenie žalobcu o „údajnej slepote a že nevie čítať a písať“ považuje za nepravdu. Tiež považuje za povážlivé tvrdenie žalobcu na adresu matrikárov a výkonu ich práce na matričných úradoch, z ktorého výroku je možné odvodiť, že matrikári nerešpektujú platné právne predpisy týkajúce sa výkonu ich práce. Tieto výroky sú podľa žalovaného 1/ ničím nepodložené výroky. Pre uvedené tvrdenie žalobca jednak neunesol dôkazné bremeno, jednak žalovaný 1/ má za to, že u žalobcu nie je daný naliehavý právny záujem na vyslovení neplatnosti napadnutej kúpnej zmluvy a na vyslovení neplatnosti napadnutej kúpnej zmluvy nemá žalobca ani aktívnu legitímáciu, pretože nie je jej účastníkom. S poukazom na vykonané dokazovanie, žalobca v konaní nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti napadnutej kúpnej zmluvy, pokiaľ napadol jej relatívnu neplatnosť (viď žaloba), urobil tak po uplynutí všeobecnej premlčacej lehoty, kde súd prvej inštancie musel na námietku premlčania, ktorú vzniesol v priebehu konania žalovaný 1/, prihliadať. Žalovaný 1/ pokladá odvolanie v celom rozsahu za nedôvodné, napáda existenciu žalobcom uvedených odvolacích dôvodov. Navrhol preto, aby krajský súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovanému 1/ priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

5. V rámci repliky sa vyjadril žalobca k vyjadreniu žalovaného tak, že zopakoval svoju argumentáciu uvedenú v odvolaní. Opätovne navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania žalobcu v rozsahu danom ust. § 379, § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu z toho dôvodu, že žalobca sa mohol domáhať relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy do 13.02.2016, kedy uplynula trojročná premlčacia doba. V odôvodnení svojho rozhodnutia tiež uviedol, že kúpnu zmluvou medzi predávajúcou I. H. a kupujúcim DAKNA Námestovo, družstvo zistil, že posledný podpis, ktorým bola opatrená kúpna zmluva zo dňa 07.02.2013 je s dátumom 12.02.2013. Preto podľa súdu prvej inštancie začala plynúť premlčacia doba dňom posledného podpisu na kúpnej zmluve, teda dňom 13.02.2013. Podľa súdu prvej inštancie to, že vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k žalovaným nehnuteľnostiam bol povolený rozhodnutím Správy katastra Námestovo (V 390/13), a to dňa 05.04.2013 nemá vplyv na posudzovanie plynutia premlčacej doby, nakoľko vklad do katastra nehnuteľností je len administratívne zavŕšenie procesu prevodu vlastníckeho práva, ktorého základ spočíva v uzatvorení právneho úkonu.

8. Odvolací súd sa síce stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že nárok žalobcu na vyslovenie neplatnosti kúpnej zmluvy bol premlčaný, avšak nestotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie o tom, že premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka začína bežať „vždy dňom, kedy došlo k uzavretiu právneho úkonu, a to i pri právnych úkonoch, ktoré k svojej účinnosti vyžadujú rozhodnutie príslušného orgánu alebo registráciu štátnym notárstvom“. Podľa názoru krajského súdu premlčacia doba začala v danom prípade plynúť momentom, keď bol vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností povolený Správou katastra Námestovo (V 190/13) dňa 05.04.2013. V danom prípade sa žalobca mohol domáhať relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy do dňa 05.04.2016. Vzhľadom na to, že žaloba žalobcu (ktorej obsahom bolo aj dovolanie sa relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy) sa dostala do sféry dispozície žalovaných 1/, 2/ až 02., resp. 03. mája 2016, premlčacia doba podľa § 101 OZ na uplatnenie relatívnej neplatnosti žalobcom uplynula.

9. Krajský súd sa nestotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie v tom smere, že v čase uzatvárania kúpnej zmluvy nebol žalobca spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností, keďže kúpna zmluva medzi žalovanými 1/, 2/ bola uzavretá dňa 07.02.2013 a žalobca nadobudol spoluvlastnícky podiel na základe darovacej zmluvy, ktorej vklad bol povolený rozhodnutím V 1956/13 dňa 14.10.2013. Podľa názoru odvolacieho súdu platí, že pokiaľ pri zmluvnom predkupnom práve (§ 602 až § 606 Občianskeho zákonníka) ide o právo spojené iba s osobou oprávneného, v prípade zákonného predkupného práva podielových spoluvlastníkov (§ 140 Občianskeho zákonníka) ide o vecné právo, ktoré je späté so spoluvlastníckym podielom, ak po právnom úkone porušujúcom predkupne právo podielového spoluvlastníka ten spoluvlastník, ktorého predkupne právo bolo porušené, prevedie svoj spoluvlastnícky podiel na tretiu osobu, stáva sa nadobúdateľ prevedeného podielu ex lege nielen podielovým spoluvlastníkom podielovej veci, ale zároveň aj osobou oprávnenou (a tiež povinnou) z predkupného práva viazaného na spoluvlastnícky podiel. V dôsledku prevodu spoluvlastníckeho podielu prechádzajú teda na jeho nadobúdateľa nielen oprávnenia pôvodného spoluvlastníka vyplývajúce z vlastníctva (t. j. oprávnenie vec v rozsahu spoluvlastníckeho podielu držať, disponovať s ňou, užívať ju a požívať z nej úžitky), ale aj oprávnenia pôvodného spoluvlastníka vyplývajúce z nerešpektovania jeho predkupného práva; pritom nie je právne významné či prevodca v čase, keď bol ešte podielovým spoluvlastníkom, svoje oprávnenia vyplývajúce z porušenia predkupného práva uplatnil alebo neuplatnil (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 239/2012 zo dňa 13.08.2015). V danom prípade nebolo sporné, že N. Y. bol ako podielový spoluvlastník nositeľom predkupného práva, išlo o predkupné právo vecnej povahy vyplývajúce zo zákona (§ 140 Občianskeho zákonníka). Nesporné bolo aj to, že žalovaná 2/ porušila jeho predkupné právo. V dôsledku porušenia jeho predkupného práva žalovanou 2/ vzniklo N. Y. právo domáhať sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy. Žalobca sa darovacou zmluvou stal jeho nástupcom a vstúpil do jeho práv v rozsahu ním nadobudnutého spoluvlastníckeho podielu predmetných nehnuteľností. V zmysle vyššie uvedeného prešlo na neho aj oprávnenie domáhať sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy. Nesprávny je preto čiastkový záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie danej veci.

10. Neobstojí námietka žalobcu týkajúca sa absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými 1/, 2/, ktorú bol povinný súd prvej inštancie skúmať ex offa. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie bol viazaný skutkovými tvrdeniami, ktoré uviedol žalobca v žalobe a týmto bol viazaný až do momentu, kým žalobca tieto v rámci prvostupňového konania nezmení tak, že navrhne zmenu žalobného návrhu, resp. žaloby na iných skutkových tvrdeniach. Keďže žalobca takto nepostupoval, súd prvej inštancie správne rozhodol na základe tvrdeného skutkového stavu v žalobe, ktorou sa žalobca domáhal uplatnenia nároku zo zákonného predkupného práva.

11. Ďalšie argumenty žalobcu v odvolacom konaní odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vyporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku nastolenú stranou, je potrebné, aby bolo reagované len na podstatné a relevantné argumenty strán konania (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 200/09 a pod.). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu zaoberajúcu sa ďalšími irelevantnými okolnosťami prejednávanej veci, už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

12. Krajský súd zároveň potvrdil aj výroky súdu prvej inštancie o trovách konania, ktoré vykazujú vecnú správnosť, neboli napadnuté relevantnými odvolacími námietkami, ktoré by produkovali relevantnú odvolaciu argumentáciu vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na náhradu trov konania majú žalovaní 1/, 2/, keďže boli v odvolacom konaní úspešní.

14. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)